

bus in eum modum prodeunt, quo ex thoracis & lumborum uertebis nervi egrediuntur, quum interim ab hominis osse coccyge, ne unus quidem exiliat nervus. Adeo sanè ut minimè mirandum sit, si ego à Galeni sententia in libro de Ossibus, & in horum nervorum paribus recensendis procul declinem, quum is suis sectionibus fidens siniarum potius quam hominum nervos prosequatur: secus ferè atque in libris de Vsu partium, quos ex aliorum sententia multis locis illum cōscripsisse nulli non constat, qui sedulo ipsius loca, ac demum simiæ sectionem hominis sectioni confert. Quinque igitur sacri ossis inferiora paria nervos in posteriora excidentes ad musculos potissimum digerunt, qui ilium ossis & sacri ossis posteriore occupant sedem, ex quorum classe in dextro latere est musculus dorsum mouentium¹ undecimus, ac dein² decimus tertius, præter membraneum initium³ musculi brachium ad dorsum humiliora agentis, & quartum humani thoracis motorum. Item⁴ quatuor primi femur mouentium, ac cutis denique clunibus obducta, quæ ipsa quoque propaginibus aliquot ab illis nervis donatur. Anteriores uero nervi uariè magis digeruntur, siquidem tres superiores, primi paris modo in crus (uti subsequenti narrabo Capite) properant. Duo autem humiliores nervi, qui sexti septimiq; parium propagines sunt, in anismusculos digeruntur. ad hæc, in uteri ceruicem frequenti sobole, uti etiam in uirorum uesciæ ceruicem penem ue, pertinent. Nam uesciæ ac uteri item fundus plerumque⁵ nervulos ab illis mutuatur ramis, qui à sexto pari nervorum cerebri costarum radicibus sub tunica costas succingente exporriguntur. Terminus uero dorsalis medullæ ex sexto sacri ossis osse procidens, nervi ritu mihi haudquaquam digerit uisus est, etiam si à quibusdam hunc nervum coniuge carentem uocari nō ignorem. In homine tamen, cuius sacrum os quinque tantum efformari uidebatur ossibus, medullæ dorsalis terminus ab osse procidens unum utrinque diffundebat surculum, hac ratione sexti paris sacri ossis uices supplens.

NERVORVM FEMVR, TIBIAM ET pedem aduentium distributionis ratio. Caput XVII.

Quatuor nervi
uos crurum
series.

Primi nervi
series.

Secundi nervi
series.

R V R I iuxta femoris initium à dorsum medullæ lumborum uertebis & osse sacro complexæ nervorum paribus, quatuor nervi offeruntur, à regulari quodammodo plexu perinde procidentes, atque præcipuos brachium petentes nervos pronasce iam antea relatum est: quanquam magis uariis in ceruice, quam hic ad lumbos sacrumq; os implexus uisitur. His nervis non eadem obtigit crassities, multoq; minus par series & ductus, qui enim primus ac tertius recensentur, graciles sunt. Secundus autem duobus illis crassior subinde reperitur, licet interea tenuis quoque sit. quartus uero illorum trium unà complexorum crassitiem uincit. Primus à suprema parte implexus nervorum in crus pertinentium originem ducit, ubi scilicet tertij lumborum paris (quod ordine uigessimū secundum est) anterior ramus uigesimo tertio pari commiscetur. Nervus hic lumborum incumbens car nibus, ac peritonæo substratus, in femur procidit secundum exterius latum tendinis sexti femur mouentium musculi, qui unà cum septimo femoris motuum autore musculo hac supra coxendicis os ad minorem femoris processum contendit. Simulatq; uero nervus ille femur contingit, ramum depromit cuti paulo minus quam ad genu usque exporrectū, quæ anteriori femoris sedi uersus externū ipsius latum obducitur. Porro maior præsentis nervi portio in alto latitans, aliquot propagines deriuat primo tibiā mouenti musculo, qui ab antica sede appendicis ilium ossis principium ducit, dein & septimo tibiā mouenti musculo, qui à maiori femoris processu radice enascitur, mox quoque in manu tibiæ motui autore, atque cum illis duobus musculis primi huius nervi gravior portio decliuus ducta, elatius quam genu consistat articulus terminatur. Secundus nervus suum principium inferius quam primus adipiscitur, è regione uidelicet uigessimū secundi paris nervorum dorsalis medullæ, seu è regione articulationis tertiæ lumborum uertebæ cum quarta. Hic nervus peritonæi etiā posteriori regioni subtransfus, simul cum uena & arteria per inguina femur petentibus in crus porrigitur, ac mox ab interno ipsius latere ramum deriuat, uenæ ad pedes usque pollicem attensum, quam ab inguine per internam femoris sedem, ac per genu articulum internamq; tibiæ regionem sub cute ad summū usque pedem protendi commemorauimus. Atque ut illa uena uarias soboles in progressu ad cutem illi cōterminā diffundit, ita sanè & hic secundi crurum petentis nervi ramus anteriori uenæ illius sedi toto ductu cōiguus, soboles passim in cutem spargit: inter quas illa est præcipua, quam anteriori genu regioni offert, in eius sedis cutem frequenti ramorum serie disseminatam. Neque sanè oscitanter obaudiendum est, præsentem ramum anteriori uenæ parti exporrigi, ut in eius uenæ sectione, quam mox sub genu aut iuxta anteriorem malleolum molimur, scalpellum retrorsum atque in postero

raimpingamus, ne is casu antrorsum actus nervum præsecet. Ceterum grandior secundi nervi portio simul cum uena ac arteria reconditur, & in musculos anteriorem femoris sedem occutantes quoque digeritur, præcipue autem in quintum femur mouentium, & in octauū tibiā mouentium, cum quo etiam secundum internum latum noni tibiā mouentium musculi deorsum fertur supra genu articulum, non minus quam primus nervus cessans, & in progressu membranis uas colligantibus exiguas porrigens soboles. Tertius nervus secundo succedit, illic enatus, ubi quarta lumborum uertebra quintæ articulatur, hic peritonæo quoque succumbens, & musculo femur mouentium septimo uectus, ad pubis ossis foramen contendit, hac in femur prorepens. Verum priusquam foramen id superat, nono & decimo femur mouentibus musculis ramulos porrigit: mox uero & illis musculis, qui à pubis osse pronati penis peculiare censentur. At ubi paulo demissius prorepleat, duorum nervorum, quos iam descripsimus, ritu, ramum emittit cuti oblatum, quæ internam femoris sedem iuxta inguinā occupat. Dein eius nervi reliquum ramum offert secundo tibiā mouenti musculo, ac dein quinti femur mouentis musculi portioni à pubis osse pronata ramum deriuat, supraq; medium longitudinis femoris terminatur. Quartus cruris nervus tertio quidem ortu subsequitur, at sextuplo etiam crassior est, atque ex uigessimū quinto ac trimum succedentium parium anterioribus ramis potissimum constituitur: non solum omnium nervorum crassissimus, uerum etiam quum hinc à dorsalis medullæ termino principium obtineat, durissimus, pariterq; validissimus. Hic nervus peritonæo quoque subditus inter sacri ossis latum & ilium os, quæ hæc ossa inuicem dehiscunt, tanquam per sinum ipsi peculiariter paratum ducitur, & mox ramum ex posteriori ipsius sede deriuat, qui aliquotusq; sub primo femoris motuum latitans, tandem ad cutem procidit, soboles distributurus cuti inferiori clunium sedi obtineat, & illi pariter cuti quæ posteriorem femoris sedem ultra medium longitudinis femoris integit. Cutis enim supra genu in posteriori femoris sede reposita, ab alia quarti nervi propagine ramulos obtinere mox docebitur. Postquā uero quartus nervus hunc ad cutem deprompserat ramum, alias utcumq; grandes distribuit soboles in musculorum capita digerendas, quæ à coxendicis ossis appendice principium ducunt, quorum tria tibiæ motibus famulantur, ac tertium, quartum & quintum tibiā mouentes constituunt musculos. Quartum uero caput femoris motibus peculiare censetur, quintumq; femur mouentem efformat musculum. Quartus nervus hinc inter musculos posteriorem femoris sedem sibi uendicantes reconditus, deorsum fertur, ac paulo sub medio longitudinis femoris ramum educit in quarti tibiā mouentis musculi partem à femoris osse, ac si peculiaris esset musculus, enatam. Ab hoc ramo propagines in cutem excurrunt humiliori sedi posterioris femoris regionis iuxta genu obductam. Simulatque quartus nervus inferiorum femoris capitum radicem spectat, utrinque unam edit propaginem, in capita musculorum disseminandam, qui ab inferioribus femoris capitibus enati, tres primi pedis motores enumerantur. Quando autem quartus nervus in sinu consistit, quem duo inferiora femoris capita mutuò dirempta efficiunt, in duos crassitie inæquales truncos partitur, à quibus uniuersæ propemodum tibiæ & pedi item nervi offeruntur. Nullus enim in tibiā nervus procidit à quarto nō diductus, præter ramū secundi crurum petentis nervi interiori femoris & tibiæ & pedis quoque sedi exporrectū. Neque sanè quenquam mirari uelim, quod quartum nervum non secus quam si unicus esset, nō autem (ut Galenus docet) geminus, secundum totam femoris longitudinem sermone deduxerim: quū uniuersus in homine unicā obtineat circumscriptionē, & si quis ipsius qua inuestitur membrana unguibus dirempta hunc uelut in duos nervos dirimere proposuerit (quod leui etiā sit negotio, si manū ab ea sede, qua prope femoris inferiora capita bipartitō scinditur, sursum ad mediam usque femoris longitudinem duxeris) etiam licebit in quamplurimos nervos ipsum hac ratione diuidere: quum is aliud nihil sit, quam plures nervi instar plurium rectorum funiculorum protensi, & membranis circumdati. Ac proinde ea ratione qua quis quartum nervum geminum esse contendet, ego illum decem & octo nervis cōflari astruam, quum aliquando tot ipsius portunculæ seu funiculi mihi illos studiose numerati occurrerint. Quotcumq; uero quartus nervus constet partibus, in poplite, uti prius dicebam, in duos impares dirimitur truncos. Exterior, qui & gracilior est, ad fibulæ cum tibiæ osse iuxta genu articulum prorepat, inibi musculis offerendus. Priusquā autem penitus inter musculos truncus ille reconditur, propaginem diffundit externe cuti tibiæ propriam, ac per exteriorē malleolum pedis externum latum adeuntem, atque in progressu frequentes soboles spargentem. Ipse autem exterior truncus postquā nuper commemoratam edidit propaginem, inter septimum & octauum pedem mouentes musculos primum occutatur, etiam sexto pedem mouentium musculo attensus. Atque inibi rursus mox in progressu ramum educit, qui errabundo ductu in cutem dispensatur, anteriori tibiæ re-

Tertij nervi
series.

Quarti nervi
series.

Qui quartus
nervus uelut
pluribus funi-
culis constare
uideatur.
Lib. de Ad-
mi. dissect.